

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felolós szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez
hirdetmények és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. János
Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Szerbiai események.

Nem szoktunk világpolitikával foglalkozni, de a szomszéd Szerbiában lefolyt események sokkal közelebbről érdekelnek minket, hogy arról általánosságban meg ne emlékeznénk, mert valahányszor a Balkán félszigeten valami politikai rázkodás történik, mindig a háború réme tolakodik előtérbe, egy olyan háborúé, mely Európa térképét meg fogja változtatni. Az az örök függő kérdés, melyet évtizedek óta, mint keleti kérdést ismerünk, mindig felébredt álmából s ott kísértget Európa népei között, fenyegetvén az áldásos békét s újabb meg újabb terheket helyezvén kilátásba. Azért hát, ha valamelyik apró balkán államcskában király és népe összetűz, megremege egész Európa, mert soha sem lehet tudni, hogy mikor vegyülnek bele a nagyhatalmak a dologba s ha egy nagyhatalmasság csinál egy kis országban rendet, ez mindig háborút jelent.

Mi nem akarunk jövendőlni s csupán annak egyszerű leírására szorítkozunk, hogy mi történt Szerbiában.

Szerbia fiatal királya fel-

függesztette az alkotmányt. Ez képezi azon fontos eseményt, mely most az európai politikai világot és az egész sajtót foglalkoztatja. Hogy az államesinrami szolgáltatott okot, röviden abban fejezhetjük ki, hogy Szerbia népe nem érett meg arra a szabadságra, melyet neki az alkotmány adott. A szerbiai ellenzék a radikális párt egy idő óta formális hajszát indított meg nem csak Milán volt király, hanem Sándor a jelenlegi uralkodó ellen is. És a radikális lapokban nap nap után olyan cikkek jelentek meg a király ellen, melyen az egész Európa mélyen megbotráncozott. Ezen kívül a radikális ellenzék, sajtóban, az országgyűlésen, a társadalomban folyton igazgott a királyi ház, a törvényes rend ellen. A fiatal, tapasztalatlan király segélyül hívta édes atyját, Milánt, az ő tapasztalataitól, nagy erélyétől várván a megoldást. Ez sem használt. Milán megjelenése csak olaj volt a tüzre. A szerbradikális sajtó támadásai még hevesebbek lettek. A kormányok egymás után buktak el, egyik sem tudta a megindult áramlatot megakadályozni.

Végre aztán az törént, hogy az osztrák-magyar követ arra figyelmeztette az ifjú királyt, hogy összeesküvés készül ellene. A kormány azonnal megindította a vizsgálatot s a feljelentés valónak bizonyult: egy messzeterjedő összeesküvésnek jöttek nyomába, melynek célja az volt, hogy Milánt és Sándor királyt elfogják s ha ellenszegülnek, meggyilkolják és új királyul Karagyvergyovics Péter, vagy a montenegrói fejedelem választassék meg.

Ilyen viszonyok között Sándor király tovább nem habozhatott, hanem f. hó 21-én egy királyi rendeletet bocsátott ki, melyben az alkotmányt eltörli és az 1869 évi régi alkotmányt állítja vissza. Ezzel természetesen a sajtó megszorítva, a gyülekezési jog korlátozva lett s egyúttal vége szakadt ama nagy szabadságnak, melyet a szerb nép élvezett. Tehát a sajtó kapott egy kis cenzurát, a radikális párt egy kis rendőri felügyeletet s az országgyűlés is olyan módon szabályoztatott, hogy a képviselők egy részét a király fogja kinevezni s így a kormány többsége mindig biztosítva van. Ezenkívül

rendeletileg meg lesz állapítva, hogy ügyvéd, tanár képviselővé meg nem választható, úgy hogy intelligenciát csak a kinevezett képviselők fogják a skupstinában képviselni. Egy kissé szoros regula biz ez, de Szerbiában szükség van erre.

Ezek röviden elmondva azon események, melyek most Szerbiát az általános érdeklődés tárgyává téve s míg az európai nagyhatalmak úgy tekint ezen alkotmány-válságot, mint egy kis kis ország belügyét, addig rendben van a dolog, de ha rendet akarnak csinálni, ez annyit jelent, mint háború, melybe mi is könnyen bele sodortathatunk. Azért tehát nagyon érdemes a szerbiai eseményeket figyelemmel kísérni.

A hét története.

Az elmúlt hét eseményekben ugyan csak nem szegény. Mindazon kérdések, mik mostanság nálunk és a nagyvilágban a közérdeklődés tárgyát képezik, bőven hoztak felszínre olyan eseményeket, mikről az újságok irhatnak. Első sorban a polgári házasság újabb megszavazása s a 166 szavazati többsége a legérdekesebb megbeszélési való. A képviselőház már kétszer mondott igent, az urak háza meg egyszer nemet s már most az a kérdés, hogy mit mond másod-

TÁRCZA.

Kossuthnál.

Nemes egyszerűséggel, de kiváló ízléssel berendezett és ereklyékkel, emléktárgyakkal teli kis szalonjában találtuk Kossuth nővérét, ki ismét azzal a bánatosan mosolygó, szeretetteljes tekintettel fogadott mindnyájunkat, mint előbb, megérkezésünkkor.

Révay Pál ref. lelkész, tagtársunk, az ő szokott kellemes modorában, de mély megindulástól remegő hangon intézett néhány szívből fakadó üdvözlő szót Kossuth örangyalához Ruttkaynéhoz, kérvén őt: engedje meg, hogy azokat a csókokat, melyeket feleségeink s gyermekeink ajkairól a hosszú utra magunkkal hozánk, lerakhassuk a drága kezekre, melyek a nagy hontalant annyi önfeláldozással és gyöngéd szeretettel ápolják, gondozzák, hányatott élete bus alkonyán.

A tisztes matrona könnyekre fakadva válaszolt: keresetlen egyszerű szavakban fejezvé ki, mily nagy örö-

met szereztek a székek Kossuthnak azzal, hogy neki is — kit a honvágy majd megemészt — mily nagy örömnappa van ma, mikor honfitársakat láthat maga körül.

Helyet foglalván, megeredt a feszelen, magyaros beszélgetés. Ruttkayné megható kedvességgel beszélt: mennyire fáj hazavágyó lelkének, hogy ily távol idegenben kell élnie, különösen a mióta annyi feledhetlen szép nap emlékével tért vissza két év előtti magyarországi útjából. Elmondá: mily igazi lelkesedéssel fogadták vala odahaza mindenütt, a hol csak megfordult, és mennyire szeretne otthon élni, ha a testvéri és honleányi kötelesség — melyet bátyjával szemben oly szívesen és kifogyhatatlan szeretettel teljesít — a már megszokott, de mégis idénen helyhez nem kötné.

A társaságot nehezen nélkülözi: de

— Az olasz nőket nem szeretem — mondá — kevésbé komoly maguk-viselete miatt. Nem találunk hozzá, idős asszonyhoz. De van itt egy pár

kitűnő angol barátnőm. Ha magyar jön, az már ünnepszámba megy.

Aztán több érdekes epizódot beszélt el a szabadságharc ideje alatt történt elfogatásáról, szenvedéseiről; mily durva faggatásoknak volt kitéve a még tőle is félt osztrák kormány részéről. Sirva panaszkodott, hogy legkisebb fia: Gábor, az atlanti tengeren hajótörést szenvedve pusztult el ifjú korában. A két nagyobb: Béla és Lajos Észak-Amerikában igen előkelő üzleti házakhoz kerültek, kereskedők lettek s mikor már boldog családi tűzhelyet alapítottak maguknak új hazájukban, akkor ragadta el őket egymásután a halál, a legszebb férfikorban. Amerika szabad földjében aluszszák örök álmukat.

Tehát még az a vigaszom sem maradt, hogy egykor mellettök pihenhessek... S még az a lesújtó aggodalom járul ehez, hogy drága unokáimat nem a legjobb anyagi viszonyok között tudom... — Később küldöttségünk egyik lelkes tagja (Kelemen Lajos megyei t. ügyész) szerényen elmondván, hogy

nejét — ki Ruttkaynénak rajongó tisztelője — mily boldoggá tenné, ha a hosszú utra magával hozott fényképét önagysága elfogadni szíveskednék —: átnyújtotta neje arczképét Ruttkaynénak, ki azt látható nagy örömmel vette át és megtudván, hogy valamennyien házasságban vagyunk, lekötöttségét nyájassággal kért mindenünket, hogy feleségeink arczképeit szintén adjuk át neki. Csak Várkonyi Endre tanár barátunk lévén e kedvező helyzetben, velünk többiekkel megígértette, hogy hazatérve majd el fogjuk küldeni az asszonyaink képét mi is.

Akkor majd én is viszonzni fogom — mondá mosolyogva — de most nincs fényképem, mert ily öreg asszony, mint én, már nem szívesen véteti le magát...

A kormányzó ura terelődvén a beszélgetés, elmondá, hogy bátyja, leszámítva a köhögést, mely különösen éjjeli nyugalmát zavarja, most kitűnő egészségre kezd vándorolni s rendszeresen éjjeli dolgozik íróasztalánál, iratainak utolsó kötetén. A járás azonban nehezebbé esik és panasza-

szor. A kormány most azon fáradozik, hogy azt a 21 szavazatot, melylyel a főrendek a multkor a javaslatot megbuktatták, valamiképen ellensúlyozza. Ezért néhány ur báróvá, s néhány meg kinevezett főrend lesz. Hogy sikerül-e a 21 szótöbbséget így lerontani, azt tudni nem lehet, de ha a javaslatot az urak és püspökök újból megbuktatják, ez elég ok lesz arra, hogy az a rozoga alkotmány, mit főrendiháznak nevezünk — mint közveszélyes — hatóságilag szétbontassék.

Az erdélyi részekben a mi kedves román testvéreink ugyancsak fészkelődnek. Mig a kolozsvári esküszék, az első magyar szabadalmazott martir-gyár, tuezat számra gyártja a román martirokat, addig az oláhlakta vidékekről egyre jönnek a vészes hírek, az oláhok fenyegető magatartásáról. A havasi mészárosok tarisznyájába rak egy darab mamaligát s leereszkedik a völgyekbe rémnek s mikor a esendőrk szuronyát meglátja, viszszaugdál bércei közé. A táviró hozza-viszi a fenyegető híreket, a vasut szállítja a katonákat, a esendőrség folyton cirkál, de még eddig vér nem hullott sehhol sem. Az oláh agitátorok igazán büszkék lehetnek, mert ezélt értek, foglalkoznak velük! Talán jobb lett volna még kezdetben tudomást sem venni róluk.

Horvát-magyar ölelések jártak a héten. Visszaadták a horvát képviselők a magyarok látogatását. Illedelmes fesz-vizit volt kesztyűs kézzel, végig begombolt frakkban. Méréselt lelkesültség, közép foku melegség, fegyelmezett baráti nyilatkozatok stb. között folyt le a két napi barátkozás, mely a mi részünkről őszinte volt, mivel a magyar egész szívvel szeret s hisszük, hogy a horvát testvéreknél is őszinte volt. De hogy a horvát ábrándokat kiverete volna ez a látogatás a fejekből, abban már kételkedünk. Hanem kezdenek ez is megjárja!

Franciaországban a híres dinamit hőst, Henryt elválasztották fejtől. Spanyolországban Barezello-

nában 4 anarchistát agyonlőttek. Tehát 5 anarchistával kevesebb van a világon, azaz annyi, mintha a Dunából 5 kanna vizet kimerítettek volna. Sem az egyiken sem a másikon nem látszik meg. Az anarchizmus, mint a mesebeli 100 fejű sárkány oda sem néz neki, ha egy-egy néhány fejt levágják, újra kinövi s azután is csak ember-vérrel táplálkozik. Ha valami esodás orvosságot fel nem találunk ezen betegség meggyógyítására, karddal és golyóval segíteni nem lehet. Ezer szerencséje Franciaországnak, hogy van valami, ami a gyakori dinamit merényletekről figyelmét — ha rövid időre is — elterelje. Ilyen esemény a francia kormány váratlan bukása. Ezt a hatalmas kormányt, melynek mindenki hosszabb életet ígért, leszavazta a képviselőház egy egészen jelentéktelen kérdésben. Ott már ez így szokás. Jussan másnak is a miniszteri bársony székéből.

Szerbiában a király felfüggesztette az alkotmányt. Bobizonyult, hogy ennek az éretlen nációnak nem való a nagy szabadság. A véres száju újságok, melyek egyebet sem csináltak, mint királyt szidtak s az ellenzéki agitátorok, kik folyton királyellenes összeesküvésekben utaztak, szépen elnémultak és nagyon nagy rend Szerbiában. A nép nyugodt — írják az újságok. — Eszünkbe jut e hírre a kalitkában felüött madár, mely összezuza magát s elpusztul, ha szabadságot kap; ha pedig idejekorán visszahelyezik kalitkájába, jól érzi magát.

Házasságjogunk mai állapota.

A következő levél közzétételére kértünk föl:

Minthogy kormányunknak a polgári házasságról szóló törvényjavaslatát a mi főpapjaink a főrendiházban leszavaztatták, kötelességemnek tartom, hogy saját életemből egy példát adjak át a nyilvánosságnak, vallásomat védendő.

1884. év nyarán nőm, kívül 24 évi boldog házasságban éltem, hosszas

szünet után meghalt, maradt tőle 3 kiskorú leánygyermekem. Akkor virágzó üzletem lévén, újabb köztársaság elodázhatatlan szükség volt. Ugyancsak ez év őszén el is vettem egy koromhoz illő özvegy nőt, kit jó hírű rokonai és ismerősei ajánlaltak. Azonban alig pár hónap múlva új feleségem — először is kalapom után kapkodva — gyermekeimet és háztartásomat pedig sokalva, napról-napra „elhagylak”-kal fenyegetett. Én, ki nőt soha sem szóval, sem tettel bántalmazni képes nem voltam, — sőt még akkor sem, mikor idősb leányomat férjhezmenetel után halálos betegségében meglátogatni tőlem megtiltotta; derék vőmet a hánál nem türte, ettől minden anyai segélyt megvont, vőmet velem két ellenségévé kovácsolt, mind ezt a házi béke érdekében, bár fájdalommal, de türtem.

Beteg leányom meghalt s így én rövid idő alatt két drága halottat sirattam, akiknek közeli sirjait is csak lopva voltam kénytelen fölkeresni és hantjaikat ápolni, mert jó nőm megtudva e kegyeletlen eszekecsetemet, ilyen szavakkal illetett: „Csak járj a dögöidhez, ha kenyered nem lesz, azok majd adnak.” Rövid néhány hó múlva azonban „jó nőm” csakugyan elhagyott, — gyermekeim s magam ismét magunkra maradtunk. Most már, ha a házassági törvény értelmében válópert indítok, úgy annak a hülsen nőnek, ki egész életemet megrontotta, azt a jogot adom meg azzal, hogy rögtön tartási díjat követel tőlem — tán egész életére, s kis vagyonecskámát és gyermekeimet teszem ki ezáltal veszélynek és ha vallásomtól válni nem akarok, úgy csakis ágytól, asztaltól választhat el a róm. kath. egyház.

Szerény háztartásom kényszerít arra, hogy egy gondos háziasszonyt tartsak. Sikerült is egy áldott jó nőt házamhoz vállalni, ki már 8 év óta boldogítja családi életemet; mert ezen nő gyermekeimnek igazi édesanyja, házamnak hű őre, nekem gondozóm. E nő engem egy kedves

fiu-gyermekekkel ajándékozott meg. Azonban a lelki nyugalom — a fő — hiányzik. Mert ha soha senki szememre nem lobbantja is, mégis azon tudat, hogy mostani boldog háziéletem nem egyéb, mint vadházasság, borzadályllyal fogja el egész lényemet és undorral gondolok arra a jogtalanságra, mely miatt az, ki életem alkonyát kedvessé tette és az a kedves gyermek, kinek ereiben vérem foly, nevemet nem bírhatják.

Kérdem, nem-e úgy én, valamint szeretteim áldozatai vagyunk egy hülsen nő szeszélyeinek — és a jelenlegi házassági rendszernek?!

Kérdem továbbá: róm. kath. hitelemet áldozzam-e fel azért, hogy szeretteimnek nevet adhassak, vagy pedig szeretteimet, kiknek földi boldogságomat köszönhetem, egész életükre névtelen hagyjam?! Erre feleljenek azok a jó főrendiek, kik a jelengi kormányunk által előterjesztett üdvös polgári házassági törvényjavaslat ellen hájtóvadászatot tartottak.

Kérdem végre: nem üdvösebb lenne-e úgy egyházunkra, valamint sorsomhoz hasonló sok ezerre nézve, ha ilyen kényszerült törvénytelen életnek a polgári házasság által véget vetve továbbra is vallásunk és egyházunk hívei maradunk?

Szerény nézetem, sőt meggyőződésem az, hogy ki az előterjesztett házassági törvényjavaslat ellen kikel, — legyen bár egyházi vagy világi ember — az nemzetünk békéjét s üdvös fejlődését gátolva, saját vallását az anyagi érdekeknek szubordinálja.

B. J.

Ujdonságok.

— Mindazon t. előfizetőinket, kik a lapot ez ideig járatták, de előfizetéseiket még be nem küldötték, felszólítjuk, hogy ennek beküldését postafordultával eszközölni sziveskedjenek, anynyival is inkább, nehogy a lap szétküldésében fennakadás törtenjen. Az előfizetési pénzek

kodik a látására és hallására, hogy nagyon meggyöngyült. (Mi pedig e két utóbbinak éppen ellenkezőjét tapasztaltuk.) És gyakran említi bátyja — folytatja Ruttkayné — hogy elméje és emlékező tehetsége most is oly tiszta és élénk, mint fiatal korában volt, sőt némelykor tán még inkább. Oly események apró részletei ujulnak meg emlékezetében most, miket férfikorában elfelejtett volt. „Csak testemben érzem — szól ilyenkor Kossuth — hogy napról-napra gyöngyül, hanyatlak...”

És ezzel fejezte be Ruttkayné:

— Talán az isteni gondviselés azért élteti még és azért tartja ily ép elmével, mert még valamit akar végzetetni vele hazája javára...

E rendkívül érdekes társalgás közben — mely alatt alkalman nyílt áhitattal szemlélni meg lehetőleg minden butordarabot, emléktárgyakat, vázákat, képeket, szobrocskákat (a Kossuth fehér márvány mellszobra is ott van), még a Ruttkayné öltözködését: fekete selyem atlasz ruháját is, hogy mindent, mindent kitörölhetlenül bevéssék emlékezetembe, mi valaha e szentélyre emlékeztethet, — egyszerre csak megnyílik az ajtó és

belép rajta az „öreg ur”, kis, fekete házisapkával a fején.

— Ugy látszik — szól gyöngyöden Ruttkaynéhoz fordulva — hogy ma valami rendetlenség van a háznál. Én az urakat 12 órára villásreggelire hívtam; 12 óra már megvan és még nem jelentik, hogy kész a reggeli. Valaki tán másképp intézkedett?

A villanyos csengővel beszólított olasz inas válaszból kitűnt, hogy a dejeuner véletlenül nem déli 12, hanem 1 órára lett a szakácsnál megrendelve — talán a titkár ur által.

(Bármiként történt is, végtelenül örültem titokban e kis tévedésen. Egy órával tovább lehattunk Kossuth Lajos nővére társaságában!)

Az öreg ur egy nagy karosszékbe közénk telepedett és élénk részt vett a társalgásban: adomákat mesélt nekünk és közbe-közbe józúeket nevetett maga is fölöttük.

Azon megjegyzésünkre, hogy az olasz nyelvet is mily ritka könnyűséggel beszéli, így felelt:

— Kérem szívesen, én az olasz nyelvet soha sem tanultam, az úgy a levegőben van.

Az angol nyelvre vonatkozólag — melyet pedig tudvalevőleg bámulatos

gyorsasággal sajátított el a szabadságharc után, — a következőket beszélte:

— Midőn kiszabadultam az európai diplomácia fogságából, ezt megköszönendő, mielőtt Amerikába indultam volna, Angliába mentem s egy hóval előbb irtam Pulszkyknak, hogy adja át leveletem a parlament elnökének. Mikor odaértem, kérdezem Pulszkyt: átadta-e leveletem? Mire ő kihuzta azt zsebéből s ide nyújtá, hogy olvassam. Hát kérem szívesen, minden volt az, csak angol nem. — De később már Amerikában 300 beszédet tartottam, s bár nem volt időm a néppel társalgási viszonyba lépni, mégis, beszédeim alapján jogot formálnak hozzá az angol polgártársuknak tartanak. Fellmor: köztársasági elnök pedig azt mondá nekem, hogy „megbővítettem az angol nyelvet.” — Beszédeim közül több, az angol anthológiákban van közölve; ennek alapján tartanak engem angol honpolgárnak. — Különben a nép büszkesége különféleképpen nyilvánul.

S itt az olasz nép büszkeségét jellemezte tréfásan.

— Egyszer Nápolyba utaztam. Benn a gyorskocsiban megúván magam, kiültem a bakra a kocsis mellé, hog

a vidéket élvezem. Majd, a kocsissal beszédbe elegyedtem s közben az állomáson egy pohár „brendit” fizettem neki. A szíverítő ital fölmélegítette a kocsist; el kezdett politizálni. Végül így kiáltott föl: „Uram mi büszke nép vagyunk, mi nem élhetünk meg hallal — nekünk krumpli kell!”

Jókedvűen mosolygott s aztán fölesendülő öblös hangján utána tette:

— Én büszke vagyok, hogy magyar vagyok!

Szívünkben éljeneztünk erre.

És végre jelentették, hogy kész a villás reggeli.

Kelemen Lajos barátunk, karján Ruttkaynéval indult az ebédlőterem felé, mialatt Kossuth, a küldöttség tagjait maga előtt bocsátva, utolsónak akart maradni. Visszamaradtam én is és esendesen követvén az öreget, ki lassan tipegve haladt közvetlen előttem, alkalmam nyílt észlelni, hogy bizony a viharos kilenczven év terhe mégis kissé meggyörnyesztette a büszke vállakat és előrenyomta a hatalmas főt. Ez a kis görbeség, szembe nézve alig-alig észrevehető.

(Folytatása köv.)

legcélszerűbben postautalványon a lap kiadóhivatalába intézendők.

— **Kinevezés.** A kereskedelmi bizottság helyi ifj. Czimbalmos Ferenczet, a háromszéki megyei iparfejlesztő bizottság tagjává nevezte ki. A bizottság benne egy igen ügyes és intelligens iparost nyert.

— **Kinevezés.** A kovásznai járásbíróshoz Sára Lajos sepsiszentgyörgyi albiró nevezetett ki járásbírónak. Benne egy kitűnő szak-képzettségű szorgalmas vezetőt nyert a kovásznai járásbíróshoz. Öszintén gratulálunk kinevezéséhez. Továbbá kinevezetett Gyalokai Sándor nagyváradi ítélő táblai tanácsjegyző Nyárad-Szeredába járásbírónak.

— **A memorandum pörben** az esküdtsek 25-én délután negyed kettőkor hirdette ki a verdikét. Az első kérdésre: van-e a memorandumban a törvény kötelező erejének megtagadása által elkövetett igazgatás? 12 igen; a második kérdésre: vétkesek-e a vádlottak? Ratiu 10 igennel s a többi vádlottak is nagyrészt egyhangulag vétkeseknek mondtak ki. Felmentettek: Ratiu László, Román Miklós, Muntean János és Duma János. A bíróság erre visszavonult és fél ótkor kihirdette az ítéletet. A vádlottak igazgatásban vétkeseknek kimondatnak s Ratiu János 2 évi, Pap György 1 évi, Lukacsu 5 évi, Comsa 3 évi, Christea, Coroián 2 évi és nyolcz havi, Barbu 2 havi, Miháli 2 évi és 6 havi, Sueiu 1 évi és 6 havi, Veiesiu 2 évi, Palitan, Patia 2 évi és 6 havi, Domide 2 évi és 6 havi, Roman 8 havi, Bareianu 2 évi és 6 havi államfogházra ítéltettek. Köteleztetnek az eljárás és felmerülő költségek viselésére és az ítéletnek román, magyar és német lapokban való közzétételére.

— **Választás.** A Kézdi-Vásárhelyi rendszeresített második óvónői állomás f. hó 19-én tölthetett be. Az óvoda felügyelő-bizottsága Gábor Péter főszolgabíró, mint közíg. bizottsági kiküldött elnöklelte alatt Kovács Amált, Kovács István ev. ref. másod-lelkész leányát választotta meg. A kedves és tehetséges ifjú hölgy megválasztását társadalmunk, — melynek egyik legrokonszenvesebb tagja — örömmel fogadta. Mi is gratulálunk!

— **Uj vasuti vendéglő** iránt hirdetett pályázatot a magyar államvasutak igazgatósága. Az új vendéglő Sepsiszentgyörgyön leendő aug. 1-én megnyílik. Pályázatok 100 ft bányapénz mellékletével június 30-ig a kolozsvári üzletvezetőséghez beküldendők.

— **Az urnapi körmenet** nagy díszszel tartották meg az idén is Kézdi-Vásárhelyi. Kedvező idő mellett tengereny nép vett részt az oltári szentély körülhordozásánál. Az ünnepély fényét emelte a honvéd legénység kivonulása és a tüztől zenekar közreműködése. Délben fényes bankett volt a minorita konventben, melyre az egyházi személyek kivül a tanács és honvéd tiszti kar is hivatalos volt. Az ebéd rendkívül kedélyes hangulatban folyt le és sok talpraesett toasztot mondtak azon jó viszonyra, mely az egyházi és polgári személyek között utóbbi időkben létre jött, a mi első sorban a

rendház szeretetre méltó új házfőnökének Supka Béla urnak köszönhető, a ki kitűnő egyéniségével a társadalom osztatlan tiszteletét már eddig kinyerte.

— **Színészet.** Mult kedden a „Paraszt becsület” opera eszész miatt elmaradt. Szerdán dr. Váradi Antal drámája, „Rafael” hozatott színre telt ház előtt. A szereplők megálták helyüket. Rafael (Palotai) és Stella (Márkus Ilona) szettettek, Antonio (Lányi Szidi) szerepét monoton hangon pergette le. A esütörtöki „Spitzer Régi”-ben Monory Sándorné (Régi) aratott tapsokat, Diámt Dolfi (Agotai) volt kitűnő zsidó és Márkus Ilona alakított jó Esztert. Mint értesülünk a társulat S.-Szentgyörgyremegye K.-Vásárhelyről s a jövő hó 9-én már ott játszik. Addig még színre kerülnek: Hétfőn május 28-án Sodomia pusztulása színmű suder-mantól. Kedden május 29. Lemon-dás legujabb színmű Karezag Vil-mustól Szerdán május 30. Jótékony-czélú előadás a Kossuth Szobor já-vára: Próbaházáság Énekes életkép Csütörtökön május 31 szultán kitű-nő operette Pénteken június 1. A dolovai nábob leánya kitűnő színmű Herczegh Ferencztől Szom-baton június 3. Özvegy Kis-asszony Legujabb énekes vígjáték Vasárnapon május 3. A pja leánya új népszínmű Vidor Páltól.

— **Időjárás.** Ámbár a pápákkal az egyházi politika miatt nem jó lábon állunk, Orbán pápa mégis elég jó szívvvel volt hozzánk. Orbán napja fagy nélkül mult el, de azért egy kis hidege mégis csak volt, mivel-hogy ez minálunk másképen nem is szokott történni. Ezzel aztán a tavaszi utófények utolsó kritikája napja is eltelt s most már Három-széken beköszöntött az igazi tavasz.

— **Verekedés.** Az Ur napja a eselések felfogása szerint az urak napja lévén, az urak mulatozása alatt a eselések is szerezhetnek maguk-nak multságot. Így gondolkoztak a kantai szolgaleányok, nyílt utczán egy hatalmas verekedést rendezvén. A dorongokon kívül a bicskák is jártak s egyik hős egy 12 nap alatt gyógyulható „arcbőr folytonossági hiányt” nyert jutalmul vitézségéért. Végül is az egész verekedő csapat a dutyiba került és más napig ott elmélkedtek azon, hogy az urak napján nem egészséges dolog a eseléseknek mulatni.

— **Sötét üveg-palaczkgyár.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara köztudomásra hozza, hogy az „Egyesült magyarhoni üvegyárak részvénytársaság” Salgó-Tarjánban jelentékeny állami támogatás mellett sötét üveg-palaczkgyárt létesített, mely évi 5 millió darab üvegpa-laczk előállítására rendeztetett be, s mint új iparág meghonosítását ezéző vállalat hivatta van a külföldi ipar hasonnemű termékeivel versenyezve, azokkal a magyar piacot ellátni s idővel az országot a külföldi ipar ezen ágától teljesen függetlenné tenni. Hogy azonban ezen iparvállalat fen-nállása és fejlődése biztosítva legyen, feltétlenül támaszkodnia kell a hazai fogyasztó közönség pártfogására, miért is a kamara az érdekelt keres-kedői körök és iparvállalatok külön-bes figyelmébe ajánlja a nevezett új iparvállalatot, oly czélból, hogy sötét pa-aczk szükségletük fedezésénél e

nemben a hazában első s így minden-esetre pártolást érdemlő vállalatot előnyben részesítsék.

— **Meghívó.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara 1894. évi május hó 30-án (szerdán) dé-lután 3 órakor, saját helyiségében, ülést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki közlések. 2. (1118., 1123., 1206.) A nagyméltó-ságu kereskedelemügyi miniszter ur válasza a kamara 1892. évi jelenté-sében foglalt javaslatokra és pana-szokra. 3. (1340.) Ugyanazon minisz-ter ur leirata az 1896-diki ezredéves kiállítás alkalmából megirandó köz-gazdasági monografia tárgyában. 4. (1308.) Ugyanazon miniszter ur le-irata székelyföldi ifjaknak magán iparvállalatoknál tanonczokul leendő elhelyezése tárgyában. 5. (1149.) Ugyanazon miniszter ur leirata a Romániával és Oroszországgal kö-tött kereskedelmi egyezmények tár-gyában; kapcsolatlan (1295.) Bor-székely Soma ny. miniszteri osztály-tanácsos, kamarai levelező tag ur-nak erre vonatkozó jelentésével. 6. (1231.) Ugyanazon miniszter ur le-irata a találmányi szabadalmakról és a használati minták oltalmáról szóló törvényjavaslat-tervezetekre vonat-kozó véleményadás tárgyában. 7. (1249.) Ugyanazon miniszter ur le-irata az amsterdami nemzetközi ma-lom, sütő és czukrász ipari kiállítás tárgyában. 8. (1277.) Ugyanazon mi-niszter ur leirata Avéd Katinka és Papp Mari tanítónők marosvásárhelyi szövötményének segélyezése tár-gyában. 9. (1356.) A nagyméltóságu honvédelmi miniszter ur leirata a honvédség lábbeli szükségletének a kis iparosok által leendő szállítása tárgyában. 10. (1306.) A Baross-szo-bor bizottság köszönő átirata a ka-marának a szobor czéljaira eszközölt gyűjtésben való közreműködéséért. 11. (994.) Jelentés a kamara által a Kossuth-szobor javára eszközölt gyűjtés eddigi eredményéről. 12. (1101.) Az országos m. kir. statisztikai hivatal igazgatóságának átirata az 1894. év első felére vonatkozó áruforgalmi értékmegállapítás tárgyá-ban. 13. (1304.) A kolozsvári m. kir. posta és távirda-igazgatóság átirata a kézdivásárhelyi posta- és távirda-hivatal utalvány fölvételi szolgálatai idejének megváltoztatása tárgyában. 14. (1179.) Az antwerpeni nemzet-közi vám- és munkásügyi kongresz-szus elnökségének megkeresése a kamarának az 1894. évi július hó 16-21. napjain tartandó kongresz-szuson leendő képviseltetése iránt. 15. Bizottsági jelentés a kamarai ko-rület közgazdasági viszonyairól szóló jelentés munkálatának előhaladása tárgyában. 16. Jelentés az iroda-ügy-forgalmáról.

— **Nők a közlekedési szolgál-atban.** Egész Európában nem ke-vesebb, mint 600,000 nő van alkal-mazva a közlekedési szolgálat kü-lönböző ágaiban a postánál és vasu-tnál. Egyedül Franciaországban ezen intézetek 32,203 nőnek adnak foglal-kozást. Német lapokban most han-gok hallatszanak a nők ilyetén al-kalmaztatása ellen, mondván, hogy az egyedüli, a mi az államokat és közintézeteket a nők foglalkoztatására készíti: a munka ilesősága lehet. De ez nem elég indok, mert a nők igaz rendeltetésüktől ez által elvo-natnak. A nő, mondják, a háztartásba való. Teljesen igazat adhat mindenki

e felfogásnak s gondolható, hogy maguk a nők is sokkal szívesebben helyet foglalnak a háztartásban, a családi életben, mint a jegypénztárak ablakain adogassák ki a jegyeket, vagy leveleket és csomagokat vegye-nek fel. De a mikor sok nő magára hagyatva kénytelen kenyeréért dol-gozni, és sok férjes nő is az élet mai drágasága s a hivatalnoki fizetések alacsony volta miatt, akkor nagyon akadémius értékre szállanak alá a nők alkalmaztatása elleni észrevé-telek.

Szerkesztői üzenetek.

Székely vasut. Köszönettel vettük. Erre a számrá megkésétt. Jövő számban közölni fogjuk. Szíves üdvözlét!

Mörges Jankó! Hol késik az éji ho-mályban!

Están ur. Talán meghaltak Kárbahágón?

Irodalom.

Ifj. Gödri Ferencz, Sepsiszentgyörgy város tudós főjegyzője egy könyvben foglalta össze uti élmé-nyeit Sepsiszentgyörgytől Turinig és vissza. Sepsiszentgyörgy városa ugyanis diszpolgárává választotta Kossuth Lajost és az erről szóló diszoklevelet egy küldöttség vitte el 1892. év tavaszán a nagy hazafihoz. Ezen küldöttség vezetője ifj. Gödri Ferencz volt s ezen utazását írja le könyvében. Szerényen, zajtalanul je-lent meg e mű a könyvpiacon, s mint az előszó mondja: csupán em-lök akart lenni azok számára, kik az utazásban részt vettek, és ha a szerény bevezetés után végig olvas-suk az egész könyvet, általános be-nyomásunk az, hogy ezen utleírás, ha vidéki ismeretlen nevű szerzőtől került is ki s ha vidéki nyomdában készítették is, egyike a legszebb, leg-kedveltebb olvasmányoknak, mik e-nemben a magyar könyvpiacon utóbbi időben megjelentek. Ragyogó leírásai, játszi kedves humora, a sok és alapos tudás, megadják az olvasónak azt, hogy élvezhesse egy oly ut le-írását, melyet már annyiféle műből jól ismer, de melynek szerző élénk megfigyelő képessége és sajátos fel-fogása újabb meg újabb érdekessé-get köleszönöz. Csupa erő és élet az egész könyv, mely folytonosan le-kötve tart s az olvasó, ha kezébe veszi, le sem tudja többé tenni. A szindusz képekben maga előtt látja a mű remekekkel megrakott bájos or-szágot, átéli azon magasztos, meg-ható eseményeket, mik a legnagyobb magyar és a székely küldöttség ta-lálkozásánál lefolytak és a poetikus rajzok s megkapó leírások közeit a a hazai vonatkozású kedves naív hu-morral rajzolt epizódok töltik ki. Általában az egész utleírás egy fe-llette érdekes és vonzó olvasmány, mely jogosan tarthat igényt arra, hogy a nagy közönség megszerezze és elolvassa. Ezen érdekes munkából van mai tárcánk is közölve.

A közönség köréből.*)

Válasz a kovásznai h. II-od bírónak.

A „Székelyföld” idei 40-ik száma-ban „Közönség köréből” h. II-od bíró aláírással egy illemet és irályszabá-lyait nem ismerő czikk jelent meg.

Mi a személyünket érntő irka-firkára nem is válaszolnánk, már csak a fenti okból sem, mert művelt

*) E rovat alatt helyet adunk a közérdekű felszólalásoknak, azonban a felelősség a be-küldőt illeti. Szerk.

és értelmes ember, oly badarságokról, a mit h. II.-od bíró atyánk fia neve alatt kiad, nem szokott replektálni.

Mi azonban csakis azért, nehogy a művelt olvasó közönség előtt gyanúsítás alatt maradjunk, vesszük azon fáradságot magunknak, hogy az igazság érdekében pár sorral alkalmatlankodjunk a tektszerező urnál.

Mindenekelőtt esodálkozásunknak adunk kifejezést a fölött, hogy a tekintetes a szerkesztő ur — ismervé előéletünket és vagyoni állásunkat — mikép adhatott ki lapjában oly cikket, mely nem bir semmi alappal? Czikkezőnek, vagyis jobban mondva irkálónak — mert cikkirás-hoz tudni kell az embernek — innen amonnan összeszedett minden badarságra nem felelünk, azokra a közvélemény rásütötte a fekete bélyeget; hanem igenis felelünk a személyünkkel illető pontra, a hol azt merészeli mondani h. II.-od bíró, hogy a régi előjáróság pályájára léptekor alig bírt egy pár garassal, s ma ezerekre menő vagyonnal bír, és kérdéssé teszi, hogy mi uton jutott az előjáróság ezen szép vagyonhoz.

Bátran és büszkén a nyilvánosság elé merjük juttatni azon nyilatkozatunkat, hogy mi oly családoknak vagyunk ivadéka, a mely családok azon elvből kiindulva: „kié a föld, azé a haza” nem pusztították el a kis székely vagyont, hanem nekünk szent hagyták örököül. Mi is azon szent elvet követvén, az öröklött vagyont nemesak megtartottuk, hanem tisztességes és becsületes uton öregbítettük.

Vegye tudomásul h. II.-od bíró, hogy rejtélyes jövedelemforrások nem tettek szolgálatot a régi előjáróknak.

Hogy a mostaniak mikép állanak, és honnan van nekik vagy feleségüknek valamijök, azt nem fűrkészük.

Ennyit az igazság érdekében. Ezzel tartozunk magunknak és volt előjáró-társainknak.

Kovácsnán, 1894. május 24-én.

Ifj. Deák Károly.
Csutak Ferencz.
Deák Lajos.

Sz. 1714. ki.

1894.

Hirdetmény.

Alattírt városi tanács által közhírré tételik, miszerint a folyó évi IV.-ed osztályu ke-

reseti adó kivetési lajstrom **e hó 27-től junius hó. 4-ig** 8 napi közszemlére a városi adóhivatalnál ki van téve s az a hivatalos órák alatt megtekinthető; esetleges folyamodványok közvetlen a sepsiszentgyörgyi m. királyi pénzügyigazgatósághoz adandók be.

Kézdi-Vásárhelyt, 1894. május 22-én.

A városi tanács.

Szám 2320—1894.

Árlejtési hirdetmény.

Kézdi-Szentlélek község között elfolyó Káson patakon Kézdi-Szentlélek, Polyán, Lemhény vicinális utvonalon épített hid felszerkezete kijavítandó lévén, annak a betervezett és elfogadott műszaki tervezeti költség előirányzat szerinti kiépítésére ezennel árlejtést tűzök ki, mely folyó évi május hó 30-án d. e. 10 órakor K.-Szentlélek község házában általam fog megtartatni.

Árlejtési kívánók kötelesek az 1367 frt 50 krban előirányzott árlejtési összeg 10%-át az árlejtést vezető főszolgabíró kezéhez letenni.

A tett ajánlat tétel felett vajon az elfogadható-e vagy sem, a főszolgabíró elnöksége alatt nyomban megtartandó ütésben a kiküldött hid építő bizottság fog határozni.

Árlejtési feltételek alatti főszolgabírónál megtekinthetők.

Kézdi-Vásárhelyt, 1894. május hó 17-én.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

3—3

Szám 1533—94.

Pályázati hirdetmény.

Futásfalva község székhelyével, ezen község, úgy Ifakfalva és Felortja községből alakított közjegyzői csoportban a közjegyzői állomás üresedésbe jövén, ezennel pályázatot hirdetek.

A jegyző évi javadalmazása: 400 frt fizetés, lakbér-átalány 60 frt és a hetenkinti hivatalos községi látogatások kötelezettsége teljesítése alkalmára meghatározott 35 frtnyi fuvar-átalány; valamint a magánosok részére teljesített munkálatok után a törvényhatóság által meghatározott munkadíjak élvezete.

Pályázhatik minden magyar honos nagykoru honpolgár, ki az 1886. évi XXVII. t.-cz. 64. §. és az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ban foglalt képesítéssel bír, mindazonáltal köteles pályázati

kéréséhez eddigi gyakorlati alkalmaztatása, erkölcsi és társadalmi magaviselete felől okmányokat csatolni, minthogy az ezek nélkül beérkezett pályázatok figyelembe vételét nem fognak.

A pályázati határidő 1894. évi junius hó 7-én lejár.

Kézdi-Vásárhelyt, 1894. évi május hó 12-én.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

A Richter-féle *Tinct. Capsici comp.*

HORGONY-PAIN-EXPELLER

elnevezés alatt igen jó hírnévnek örvend.

Ezen fájdalomcsillapító bedörzsölés valamennyi közhírnév, esz és tagzsággatásban szenvedő egyéneknek ez uton legyen ajánlólag emlékeztetve hozva. Ezen tinktura már 25 év óta, mint legmegbízhatóbb háziszor általánosan kedvelt és ennélfogva már további ajánlásra nem szorul.

Csekély ára üvegenként 40 kr., 70 kr., vagy 1 frt 20 kr vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen kisüvő háziszornek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony” védjegyre ügyelendő, nehogy utáztatot adjanak, mert csak a vörös Horgannyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerházához: Richter gyógyszerháza „Az arany oroszlánhoz” Prágában, vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

Alapított

1841. évben.

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK váltó-üzlete

BUDAPEST, V., DOROTTYA-UTCZA 1. SZÁM

saját házában.

Részvénytőke 10.000, frt. Tartalékalap 4.400,00 frt.

Vesz és elad mindennemű értékpapírt a hivatalos tőzsdei árfolyamok alapján; tőzsdei műveleteket a legjutányosabban eszközöl; pénzügyi műveletekre nézve szívesen szolgál szakszerű felvilágosítással; igérvényeket minden huzásra becsájt ki; előleget nyújt értékpapírokra; díjmentesen megvizsgálja a sorsjegyeknek és sorsolando értékeknek huzásait; kisorsolás által érhető árfolyamvesztesség ellen biztosít sorsjegyeket és sorsolando értékeket.

3—3

BORSZÉKI BORVIZ!

A szénsavas ásványvizek királya!

Kitűnő élvezeti és gyógyvíz, mely a budapesti, bécsi, triezti párisi stb. kiállításokon ezüst, arany érmeket és elismerő okiratokat nyert.

Mint gyógyvíz, igen jó hatással alkalmaztatik: vérszegénység, idegbántalmaknál, emésztési zavaroknál s általában a belső szervezet összes bántalmainál.

Mint üdítő ital, tiszta, kellemes ízű, pezsgő borvíz, tisztán, vagy bor és szörpökkel vegyítve páratlanul áll.

Főraktár Kézdi-Vásárhelyt III. kerület, Kossuth-utca 367 házszám alatt Nagy I. Lázár takarékpénztári pénztárnok urnál, hol ezen kitűnő, hazai víz „Fő” mint „Kossuth” kúti forrásából, mindig friss töltésben, nagyban, mint kishányban, jutányos, szabottáron kapható s csak raktárainkban található czimkézett palaczkok hamisítatlan tartalmáért vállalunk szavatosságot.

Rendelésre házhöz szállítatik.

A borszéki ásványvizek elárutási fővállalata:

LÁZÁR ÉS VERZÁR,
Brassóban.

2—5

Mária-czelli Gyomor-cseppek

nagyserűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfútság, savanyu felbőftetés, hasmenés, gyomorfégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, székülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortúlterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoidákban. Emeltett bajoknál a **Mária-czelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Mária-czelli gyomor-cseppek** valódián kaphatók.

Kapható: **KOVÁCS FERENCZ** gyógyszerésznél.

Kézdi-Vásárhely, IFJ. JANCSÓ MÓZES könyvnyomdája.